

Förslag till klimatfärdplan 2050 och Förslag till landsbygds- och skärgårdsstrategi för Stockholmsregionen (Dnr TRN 2016-0082, TRN 2016-0127)

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors yttrande utgår från regeringens mål att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen samt från regeringens mål att förbättra villkoren för det civila samhället.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) är tacksam för möjligheten att lämna synpunkter på förslagen men avstår från att yttra sig över enskilda förslag eller andra viljeyttringar som presenteras i planen. Dock vill MUCF göra följande medskick till Stockholms läns landstings fortsatta arbete.

I Stockholms län är antalet unga i åldrarna 13-25 år 304 000 individer och om man räknar med åldersgrupper upp till och med 29 år är antalet i länet 481 000. Dessa är på intet sätt en homogen grupp som enbart kan definieras och avgränsas utifrån ålder. Variationen i erfarenheter, intressen och behov varierar bland unga såväl som i den övriga befolkningen. Man därför inte förutsätta vad "unga" vill eller tycker i en avgränsad fråga. MUCF vill att Landstinget i Stockholms län i det fortsatta arbetet särskilt beaktar följande.

Ungdomsperspektivet

Ett ungdomsperspektiv innebär att unga bör betraktas som en mångfald individer, stödjas att bli självständiga och ha möjlighet att vara delaktiga i samhällets beslut. Ungdomsperspektivet ska utgå från ungas egen röst genom delaktighet och inflytande samt befintlig kunskap om unga. Alla offentliga beslut och insatser som direkt kan komma att påverka ungas villkor ska ha ett ungdomsperspektiv. Eventuella statistiska underlag och konsekvensanalyser bör till exempel kommenteras utifrån utfallet för olika åldersgrupper.

MUCF vill rikta särskild uppmärksamhet på ungas tillgång till regionens skärgårdsmiljö i allmänhet och unga med utländsk bakgrund och unga som är uppväxta i områden med lågt röstdeltagande och hög arbetslöshet i synnerhet. Stockholms läns landsting bör vidta aktiva stimulansåtgärder för att få fler unga från dessa miljöer att upptäcka skärgården som rekreatiomsområden.

Jämställdhetsperspektivet

Framtida förslag ska innehålla en könskonsekvensanalys. Det innebär att utifrån rådande kunskapsläge synliggöra personers situation inom det berörda området utifrån kön, samt lyfta hur underlagets innehåll och förslag kan komma att påverka tjejer och kvinnor, killar och män samt personer med annan könstillhörighet. Tänk på följande:

Finns ett genus- och jämställdhetsperspektiv med i underlaget? Synliggörs sexualitet och könsidentitet på områden där det är relevant? Om perspektiven saknas bör detta kommenteras. Synliggör presenterad statistik situationen för unga kvinnor, män och personer med annan könstillhörighet? Kan eventuella förslag antas få olika effekter/konsekvenser på unga kvinnors, mäns och personer med annan könstillhörighets levnadsvillkor?

hbtq-perspektivet

Ett hbtq-perspektiv innebär att utgå från att alla människor inte är heterosexuella cispersoner och att levnadsvillkoren för hbtq-personer kan se olika ut jämfört med personer som inte identifierar sig som hbtq-person. Det är viktigt att beakta sexuell läggning och könsidentitet/könsuttryck separat och att komma ihåg att heteronormativitet, tvåkönsnorm och cisnorm kan få olika konsekvenser för olika grupper. Stockholms läns landsting bör därför i det fortsatta arbetet tänka på hur hbtq-personers villkor kan beaktas och vilka konsekvenser eventuella förslag kan komma att få för hbtq-personer.

Effekter för det civila samhället

Målet med politiken för det civila samhället är att underlätta för det civila samhället att vara en viktig del i demokratin – att göra människor delaktiga och att bidra till samhällsutvecklingen och välfärden. Därför är det viktigt att analysera vad olika förslag kan komma att få för effekt/konsekvens på förutsättningarna för det civila samhället att verka och fortsatt vara en central del av demokratin, både som röstbärare, opinionsbildare och med en mångfald av verksamheter? Påverkas det civila samhällets aktörer av förslagen? Har det förts en (tillräcklig) dialog med aktörer från det civila samhället och har deras perspektiv vägts in i det löpande arbetet och enskilda beslut?

Tänk på att det civila samhällets organisationer ska kunna fungera som röstbärare utan att riskera sin samverkan med offentliga aktörer eller sitt offentliga ekonomiska stöd. Det ska finnas möjlighet för det civila samhällets organisationer att, i dialog med offentliga aktörer, såväl hävda sina rättigheter och intressen som att bidra med information och synpunkter. Det civila samhället ska ha goda, stabila och långsiktiga förutsättningar för sin existens samt för sin planering och utveckling av verksamheten. Det civila samhället och den offentliga sektorn ska kunna samverka på ett öppet och förtroendefullt sätt och myndigheter ska präglas av öppenhet och verka för det civila samhällets insyn i beslutsprocesser.

I övrigt har Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor inga synpunkter.

I detta ärende har generaldirektör Lena Nyberg beslutat. Handläggare Rikard Ambumsgård har varit föredragande. Avdelningschef Pontus Ekstedt har deltagit i den slutliga beredningen av ärendet.

Lena Nyberg
generaldirektör

Rikard Ambumsgård
handläggare